

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ІМПЕРАТИВИ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОГО ЗЕМЛЕКОРИСТВАННЯ МІСТ

Шушулков С.Д., *ст.викладач*, **Калина Т.Є.**, *д.е.н., професор*
Одеська державна академія будівництва та архітектури, Україна

Концептуальні засади сталого (збалансованого) розвитку ставлять за пріоритетне завдання збереження та охорону навколишнього природного середовища. Земельні ресурси є одним із компонентів довкілля, антропогенний пресинг на які, особливо в останні роки, інтенсивно зростає. Так, освоєність земельних ресурсів збільшується, і тому актуальним питанням залишається уникнення дисбалансу в системі «людина-довкілля» та створення сприятливих умов для їх збалансованого використання. Тому, збільшення антропогенного навантаження на довкілля, порушення екосистемної регуляції та самовідтворення, надзвичайно високий рівень використання компонентів природно-ресурсного потенціалу, зниження стійкості агроландшафтів, необхідність раціонального використання і охорони земель спонукає до дослідження питань, що стосуються функціонування сучасного землекористування в контексті сталого розвитку як окремого регіону так і країни в цілому.

В такому ключі використання, розподіл, перерозподіл земельних ресурсів міст відрізняється значною специфікою, оскільки землекористування є багатофункціональним. Тут стикаються земельно-майнові інтереси різних галузей економіки, безпосередньо міського господарства, окремих власників землі, землевласників, землекористувачів, орендарів земельних ділянок. На території міста діють одночасно регламенти використання земель різного функціоналу при переважанні містобудівних обмежень. Практика використання земельних ресурсів великого міста, динаміка землекористування викликають активний інтерес громадськості; на будь-які радикальні зміни в сфері землекористування відбувається реакція міського населення.

В умовах урбанізованих територій необхідний баланс між потребою населення в комфортних умовах проживання і життєдіяльності та збереженням природних ресурсів. Тому в сучасних умовах актуальності набуває високий рівень природоохоронної, екологічної регламентації всіх процесів господарської і рекреаційної діяльності на урбанізованих землях. У свою чергу,

створення на урбанізованих територіях ефективної системи рекреаційного землекористування може забезпечити комплексне вирішення екологічних, економічних і соціальних проблем, тісно взаємопов'язаних між собою.

Рекреаційне землекористування міст являє собою складну територіально-розподілену багатокomпонентну систему. Основне завдання рекреаційних територій - це забезпечення відновлення сил і здоров'я населення з використанням природно-кліматичних, ландшафтно-композиційних і інженерно-технічних особливостей території. Слід зазначити, що рекреаційне землекористування представляє собою доволі складну систему, яка відображає собою багатогранність видів рекреаційної діяльності та зумовлена властивостями землі як унікального і важливого природного ресурсу, що виконує різні функції. Головною умовою організації рекреаційних територій є наявність на земельній ділянці природних рекреаційних властивостей і придатність даної земельної ділянки для організації певних видів рекреаційної діяльності. Загалом, під рекреаційним землекористуванням слід розуміти порядок, умови і форми використання земель для отримання рекреаційного ефекту [1].

Слід констатувати, що пропорційно інтенсивному зростанню сучасних міст зростає ступінь деградації їх природних ресурсів, що призводить до порушення екологічної стійкості урбанізованих території, як природно-антропогенної системи, і скорочення територій, придатних для рекреаційного використання. Збереження і збільшення природних компонентів міського ландшафту, забезпечення високого рівня рекреаційного обслуговування визначають якість життя міського населення.

Урбанізовані території мають значний природно-рекреаційний потенціал, є носієм історичних типів міських ландшафтів і можуть розглядатися як основа для ідентифікації середовища сучасного міста. Однак ці території схильні до інтенсивного техногенного впливу і характеризуються високим ступенем деградації. Крім того, в останні десятиліття спостерігається посилення експансії міста на ландшафти, що супроводжується їх нераціональним використанням, деградацією зелених насаджень і різким скороченням територій, придатних для рекреаційного використання.

Зважаючи нині на непросту еколого-економічну ситуацію, а також загрози, пов'язані з глобальною зміною клімату та погіршенням стану довкілля, останніми роками посіли перші позиції серед ризиків світового розвитку. В

такому ключі, швидкий економічний розвиток людського суспільства без урахування екологічних чинників призвів до виникнення глобальних екологічних проблем. Усунення виниклих протиріч можливо лише при переході суспільства до нової концепції розвитку, до сталого розвитку, основу якого складає знаходження раціонального співвідношення між економікою, соціальною сферою та екологією.

В ключовому руслі стратегічної концепції сталого розвитку на шляху забезпечення сталого розвитку міст і громад та довкілля, передбачається необхідною реалізація 11 та 15 Цілей Сталого розвитку [2]. Зазначимо, що важливим при рекреаційній діяльності є екологобезпечний стан довкілля, оскільки розвиток рекреації а також і рівень доходів від цієї галузі, в першу чергу, залежать від екологічного стану території. Тому першочерговими завданнями всіх рівнів влади має стати проведення заходів з метою поліпшення екологічної ситуації.

Список використаних джерел

1. Калина Т. Є., Шушулков С. Д. Рекреаційне землекористування урбанізованих територій. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-Навігатор»*. 2020. Випуск 2 (58). С. 59-64
2. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». К.: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017. 174 с.

MODERN CONDITION OF EXPORT OPERATIONS OF THE CHEMICAL INDUSTRY OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN

Farid Khankishiyev

Doctoral student, Odlar Yurdu University. Baku

Teacher, Lankaran State University

Lankaran, Azerbaijan

The chemical industry has existed in the world for a long time and provides access to production activities that benefit the world's sustainable living standards, while also contributing to solving various global sustainability problems.

The petrochemical industry is part of the non-oil sector, but the oil and oil refining industries are the raw material base for the petrochemical complex. All types of raw materials, including oil, must be used for complex refining purposes in order to achieve the domestic and foreign economic interests of the republic, using the full capacity of existing oil refining, petrochemical and chemical industries. Today's